

A large, stylized dark blue leaf graphic is positioned on the right side of the page, extending from the top right towards the bottom left. The leaf has a prominent vein structure and is partially overlapping the main title text.

14 Uskonto, yhteiskunta ja kulttuuri Japanissa

Sivut 134–141

Johdattavat kysymykset

- Mikä on ollut keisarin asema šintolaisuudessa?
- Millaista on laikošintolaisuus?
- Millainen on šintolainen pyhäkkö?
- Miten uskonto näkyy japanilaisessa kulttuurissa?

Valtiošinto

- Japania alettiin modernisoida 1800-luvun puolenvälin jälkeen
  - šintolaisuudesta valtionuskonto
  - šintolaisten myyttien avulla perusteltiin keisarin jumalallisuutta
  - keisarin valta vahvistui
  - nationalismi
  - muiden uskontojen ahdinko
- valtiošinto lakkautettiin toisen maailmansodan jälkeen
- nykyisin valtio ja uskonto erotettu toisistaan laissa
- keisari edelleen tärkeä henkilö monelle japanilaiselle

Lahkošinto

- uudet šintolaisuuteen perustuvat uskonnot
- syntyneet toisen maailmansodan jälkeen
- yhteisiä piirteitä:
  - usein karismaattinen johtaja
  - samoja jumalia kuin šintolaisuudessa
  - jäsenien vahva sitoutuminen lahkon elämäntapaan
  - osa tekee lähetystyötä
  - osalla poliittisia pyrkimyksiä

Japanissa myös buddhalaisperäisiä uusia uskontoja

Pyhäköt

- šintopyhäkkö jokaisessa kylässä ja kaupungissa
- buddhalaisia temppeleitä paljon
- pyhäkön erottaa temppelistä torii-portti
- pyhäköt pyhiinvaelluskohteita ja turistinähtävyyksiä

pyhäkköalue

- pyhäkkörakennus, jossa
  - rukoushuone ja pyhäkön sisin, jossa jumala asuu
  - puhdistautumispaikka
  - mahdollisesti puutarha

Uskonto ja kulttuuri

Zen-buddhalaisuus ja šintolaisuus vaikuttavat japanilaisessa kulttuurissa.

- **šintolaisuus**

- luonnon kuvaaminen
- anime, manga
- sumopaini

- **zen-buddhalaisuus**

- kulttuurizen: tavoitteena esteettinen elämys taiteen avulla
- haikurunous
- puutarhat
- ikebana
- teetaide
- kamppailulajit

Keskeiset käsitteet

- valtiošinto
- lahkošintolaisuus
- kulttuurizen
- uusi uskonto
- šintopyhäkkö

